

17/1990. (V. 8.) SZEM rendelet

a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról, valamint az orvosi igazolások kiadásának eljárási szabályairól

A családi pótlékról szóló 1990. évi XXV. törvény 14. §-ának (3) bekezdése *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. § (1) A magasabb összegű családi pótlékra vonatkozó igény előterjesztésekor a jogosultnak kérelméhez orvosi igazolást kell mellékelnie arról, hogy a tizennyolc évesnél fiatalabb gyermek a rendelet *1. számú mellékletében* felsorolt betegségben vagy fogyatékoságban szenved.

(2) Az orvosi igazolást a rendelet 1. számú mellékletében meghatározott gyermekklinika, kórházi gyermekosztály, szakambulancia, szakambulancia, szakintézmény (a továbbiakban: kórházi osztály) adja ki.

(3) Az orvosi igazolás kiadásának részletes szabályait a rendelet *2. számú melléklete*, az orvosi igazolások mintáját a *3. számú melléklet* tartalmazza.

(4) A gyermek kezelése során a körzeti gyermekorvos, annak hiányában - illetve a gyermek tizennégy éves korától tizennyolc éves koráig - az illetékes körzeti orvos, illetőleg a kórházi osztály felhívja a jogosult figyelmét a magasabb összegű családi pótlék igénylésének lehetőségére.

2. § Ha a gyermek a tizennyolcadik életévét betöltötte, a családi pótlékot folyósító szerv hivatalból szakvéleményt kér az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság Orvosszakértői Intézetétől (a továbbiakban: OSZI) arról, hogy az említett személy a munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette.

3. § (1) Ha az egyedülállót megillető családi pótlékra jogosultság az igénylő vagy házastársa (élettársa) egészségi állapotától függ, egészségi állapotát csak annak kell igazoltatnia, aki a munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, és rokkantsági nyugdíjban vagy rendszeres szociális járadékban nem részesül.

(2) Az igénylő, vagy házastársa (élettársa) egészségi állapotáról a családi pótlékot folyósító szerv megkeresésére az OSZI szakvéleményt ad.

4. § Ez a rendelet 1990. június 1-jén lép hatályba; egyidejűleg a magasabb összegű családi pótlékra jogosító tartós betegség és súlyos fogyatékoság minősítéséről, valamint a családi pótlékra jogosultsághoz szükséges igazolásról szóló 7/1980. (VII. 23.) EüM rendelet a hatályát veszti.

1. számú melléklet a 17/1990. (V. 8.) SZEM rendelethez

A magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek és fogyatékoságok a következők:

A) Anyagcsere és endokrin betegségek

1. PKU és egyéb enzim betegségek

Laboratóriumi igazolt, különleges diétát igénylő, az országos központok által is nyilvántartott és gondozott esetek.

2. Coeliákia

Pozitív vékonybélbiopsiás lelet (atrophiás vékonybélnyálkahártya), illetve elrendelt gluténmentes diéta alapján legfeljebb 2 év időtartamra. Végleges javaslat csak akkor adható, ha a gluténterhelést követően a vékonybélnyálkahártya szövettani képe ismét kórossá vált.

3. Dermatitis herpetiformis Dühring, lineáris IgA dermatitis, ha a vékonybélnyálkahártya atrophia miatt gluténmentes diéta szükséges.

4. Cukorbetegség (diabetes mellitus)

Kórházi zárójelentéssel igazolt esetek.

1-4: Klinikák, kórházi osztályok vizsgálata alapján.

5. Mucoviscidosis (légúti tünetekkel járó formái is).

Klinikák és gyermekpulmonológiai osztályok vizsgálata alapján.

6. Egyéb súlyos endokrin és anyagcsere betegségek.

Klinikák, megyei kórházak gyermekosztályai zárójelentéssel, laboratóriumi vizsgálattal igazolt esetei.

B) Kardiológiai betegségek

1. Veszélyes szívhibák közül a

a) műtét előtti esetek, ha a keringési elégtelenség csak gyógyszeres kezeléssel küzdhető le,

b) maradványtünetekkel járó, kezelésre szoruló műtét utáni esetek,

c) cyanosissal járó kórképek.

Klinikák, megyei kórházak, kardiológiai osztályok vagy gondozók véleménye alapján.

2. Súlyos, haemodinamikailag jelentős ritmuszavar.

(Pl. AV blokk, gyakran jelentkező pitvari, kamrai paroxizmális tachicardia.)

3. Gyulladásos szívbetegségek

Ha egy évnél hosszabb ideig nem látogathat gyermekközösséget.

4. Cardiomyopathiák

2-3-4: Az ellenőrzést végző megyei kórház kardiológiai osztálya vagy kardiológiai gondozója által meghatározott időtartamig.

C) Vesebetegségek

1. Kétoldali vese dysplasiák, hypoplasiák.

2. Nephrosis. Prednisolon rezisztens szindrómák.

3. Chronikus pyelonephritis.

4. Recidiváló pyelonephritisek húgyúti rendellenességek talaján (amennyiben műtéti korrekció nem lehetséges).

5. Progresszív glomerulonephritis.

6. Renovascularis (malignus) hypertoniák.

7. Idült veseelégtelenség utolsó fázisai.

1-7: Klinikák, kórházak, gyermekosztályai (szakambulanciái) vizsgálata alapján.

D) Autoimmun betegségek

1. PCP

2. SLE

3. Egyéb súlyos autoimmun kórképek

Dermatomyositis súlyos formái

Progresszív szisztémás sclerosis

Linearis scleroderma elnyomórító formája.

4. Primer immunhiányos betegségek. (Átmeneti IgG hiány esetén nem indokolt a jogosultság!)

1-4: Klinikák, ORFI és megyei kórházak gyermekosztályai vizsgálata alapján.

5. AIDS (szerzett immunhiányos betegség).

Klinikák, kórházi gyermekosztályok, speciális laboratóriumi vizsgálata alapján.

E) Haematológiai kórképek

A vérzés, alvadás, valamint a vérsejtek képzésének és pusztulásának súlyos, krónikus zavarai. Klinikák, országos intézetek és megyei kórházak gyermekosztályai vizsgálata alapján.

F) Rosszindulatú daganatok, illetve leukémiák

A gyermek leukémia- és tumorcentrumok vizsgálata alapján.

G) Pulmonológiai kórképek

1. Asztma bronchiale *súlyos formái*. Évente *többszöri kórházi* kezelés mellett rendszeres szakgondozói kontrollra és deszenzibilizálásra szorulók.

Klinikák, gyermekpulmonológiai osztályok és gondozók javaslata alapján.

A határozott szakmai vélemény kialakításához az intézetekben javasolt a Kraepelin-Osváth pontrendszer felhasználása is.

2. Krónikus, nagymértékben csökkent légzésfunkcióval járó (destruktív) pulmonológiai elváltozások.

Klinikák és gyermek-pulmonológiai osztályok vizsgálata alapján.

3. 5 éven aluliaknál súlyos, ismételt obstruktív légzésvisszatartással járó kórképek, melyek gyakori kórházi kezelést igényelnek és a recidívák veszélye miatt a gyermekek közösségbe nem adhatók.

Klinikák, kórházi gyermekosztályok vizsgálata alapján.

H) Neurológiai betegségek

1. Gyermekközösségben elhelyezhető, de gyakori epilepsziás rohamok, magatartási zavar miatt gyakran hosszabb otthoni megfigyelést, pihenést igénylő epilepsziás betegek, akik felügyelete, ápolása miatt a családtagok kénytelenek a munkájuktól távol maradni.

2. Gyógyszerrel részben beállítható epilepsziások, akiknek havonta legalább egy rohamuk van.

3. Progresszív degeneratív (metabolikus) folyamatok.

1-3: Klinikák, megyei kórházak gyermekosztályai és gyermek-neurológiai osztályok, gyermekneurológiai és epilepsziás szakrendelések vizsgálata alapján.

4. Incontinenciát okozó meningo-myelocele.

Klinikák, kórházi gyermekosztályok vizsgálata alapján.

5. A központi és perifériás ideg- és izomrendszer recidíváló, súlyos betegségei, melyek maradvány-tünetekkel gyógyulnak, illetve csak remisszióba kerülnek (pl. Sclerosis multiplex, polyneuritis, polymyositis).

Klinikák, megyei kórházak gyermekosztályai és gyermek-neurológiai osztályok, gyermekneurológiai szakrendelések, valamint a Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézetének vizsgálata alapján.

I) Bőrgyógyászati betegségek

1. Psoriasis vulgarisból, atopiás dermatitisből, ichtyosisból vagy más dermatozisból kialakuló erythroderma, epidermolytikus hyperkeratosis.

2. Histiocytosis, Xeroderma pigmentosum.

3. Epidermolysis bullosa dystrophica.
  4. Súlyos kiterjedt bőrgyógyászati kórképek (1 éven túl gyógyulók vagy csak remissióba hozhatók) a betegek naponta többszöri kenőcsös kezelést, kötözést igényelnek.
- 1-4: Kizárólag bőrgyógyászati klinika vagy bőrgyógyászati, gyermekgyógyászati osztályok véleménye alapján.

J) Egyéb krónikus betegségek, illetve fejlődési rendellenességek

A végleges (esetleg műtéti) megoldásig, amelyek gyógyulása egy éven belül nem várható, illetve mindaddig, amíg a gyermek gondozása különös terhet okoz. E kórképet csak klinikák, illetve megyei kórházak, gyermekkórházak, illetve speciális ambulanciák vizsgálata alapján lehet elfogadni.

K) Érzékszervi fogyatékoságok

1. Vakok és gyengénlátók
Akiknek látóélességét távolra mindkét oldalon 0,3-nál rosszabbnak minősítette szemészeti vizsgálat.
2. Siketek és nagyothallók
Akiknek hallásküszöb értéke a beszédfrekvenciákon 40 dB felett van és ezt audiológiai állomás igazolta.

L) Mozgásszervi fogyatékoságok

1. Egy végtag vagy egy jelentős szegmentjének hiánya. Veeszületett végtaganomáliák, ha tartós funkciózavarral járnak.
2. A központi idegrendszer sérüléseire visszavezethető súlyos mozgászavarok, bénulások.
3. A gerincoszlop és a mellkas deformitása, amely erősen károsítja a támasztó és mozgó funkciókat vagy légzési, illetve keringési elégtelenséget okoz, amely miatt a betegség különleges gyógykezelést igényel, ha műtét (műtét után 1 évig) vagy éjjel-nappal fűző viselése szükséges (a viselés ideje alatt).
4. Aki a mozgásszervi fogyatékosága következtében korának megfelelő önálló életvitelre képtelen, szükséges helyzetváltoztatásaihoz segítségre van szüksége, állandó orvosi felügyeletre szorul, ellátása a szülő részéről fokozott gondozást igényel.
Klinikák és kórházak, szakintézetek, valamint a Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézetének vizsgálata alapján.

M) Értelmi fogyatékoság

1. A képezhetetlenség szintjén fogyatékosok.
Klinikák és kórházi osztályok vizsgálata alapján.
2. Középsúlyos fokban fogyatékosok.
Akiknek IQ pontja 20-49 között határozható meg olyan teszttel, amelynek átlaga 100-nál van és standard deviációja 15. BNO 318.0-318.1. Az értelmi fogyatékosokat három éves korig klinikák, megyei kórházak gyermekosztályai vizsgálata alapján, három éves kor felett a fővárosi (megyei) Szakértői Bizottságok véleménye alapján lehet figyelembe venni.

N) Elmebetegség

Elmebetegség és súlyos magatartási zavar, autizmus, amely miatt a gyermek normál oktatási intézményt nem látogathat.
Gyermekpszichiátriai osztályok, illetve gyermekideggondozók vizsgálata alapján.

O) Halmazott fogyatékoságok

Halmozott értelmi, mozgás- és érzékszervi fogyatékoságok, melyek csak együttesen felelnek meg a rendeletben meghatározott feltételeknek.

A területileg illetékes kórház gyermekosztálya főorvosának - a megfelelő szakvélemények felhasználásával adott - állásfoglalása alapján.

2. számú melléklet a 17/1990. (V. 8.) SZEM rendelethez

1. A kórházi osztály az orvosi igazolást három példányban állítja ki.
2. Az orvosi igazolást a betegséget, fogyatékoságot megállapító kórházi osztály vezetője írja alá. Döntéséhez felhasználja az illetékes intézetek szakvéleményét. Az orvosi igazoláson jelzi a legközelebbi - legkorábban egy év múlva, legkésőbbben öt év múlva esedékes - felülvizsgálat időpontját.
3. Az orvosi igazolás egy példánya a kórházi osztályon marad, két példányát át kell adni a családi pótlékra jogosultnak, hogy annak egy példányát a családi pótlék folyósítására illetékes szervnél nyújtsa be, a másik példányt pedig a körzeti orvosnak, illetőleg a körzeti gyermekorvosnak mutassa be.
4. Ha a gyermek állapotában olyan kedvező változás (javulás, gyógyulás) állott be, amelynek alapján a családi pótlékra jogosult nem tarthat igényt a magasabb mértékű ellátásra, új igazolást kell kiállítani, "jogosultsága nem áll fenn" bejegyzéssel. Az igazolást a kórházi osztály vezetője megküldi a családi pótlék folyósítására illetékes szervhez.

3. számú melléklet a 17/1990. (V. 8.) SZEM rendelethez

**Megyei
társadalombiztosítási kifizetőhely**

Társadalombiztosítási

Igazgatóság

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

ORVOSI IGAZOLÁS TARTÓSAN BETEG,
ILLETŐLEG ÉRTELMI FOGYATÉKOS GYERMEKRŐL

Érkezési bélyegző:

I.

Igénylő neve:	Szül. év ..... hó nap .....
Lakcím: <input type="text"/>	Személyi száma: <input type="text"/>

Gyermek személyi száma:

Kórházi osztály állítja ki.

Kórházi osztály állítja ki.

18 éven aluli gyermekről kell kiállítani!
Gyermek neve:
Anyja neve:
Igazolom, hogy a fent nevezett gyermek tartós betegsége, illetve testi vagy értelmi fogyatékosága az 51/1990. (III. 21.) MT rendelet 4. §-ában foglaltaknak

18 éven aluli gyermekről kell kiállítani!
Gyermek neve:
Anyja neve:
A magasabb összegű családi pótlék folyósításának megszüntetéséhez igazolom, hogy a fent nevezett gyermek tartós betegsége, illetve testi vagy értelmi

megfelel.

Diagnózis:

betűjele:

számjele:

Fenti állapota mikor keletkezett?

Dátum: ..... 19..... év hó

Felülvizsgálat időpontja:

Kiállítás dátuma:

P. H.

kórházi osztály vezetője

fogyatékosága (állapotjavulás, illetve gyógyulás miatt) a kiállítás dátumától nem felel meg az 51/1990. (III. 21.) MT rendelet 4. §-ában foglalt feltételeknek.

Kiállítás dátuma:

P. H.

kórházi osztály vezetője

NYILATKOZAT

IGÉNYLŐ TÖLTI KI!

Anyagi és büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a túloldalon megnevezett gyermek a saját háztartásomban van;

átmenetileg tartózkodik háztartásomon kívül, csecsemőotthonban, egészségügyi gyermekotthonban, nevelőotthonban, szociális otthonban, szociális intézetben.

igen - nem

Ideiglenes hatályú beutalt, intézeti, illetőleg állami nevelésben van. igen - nem

Javítóintézetben vagy büntetésvégrehajtási intézetben van. igen - nem

A 16 éven felüli beteg gyermekem munkavégzésre irányuló jogviszonyából származó keresete (jövedelme) 19..... év ..... hó ..... naptól havi ..... Ft.

Munkáltató neve: .....

címe: .....

Megfelelő szöveget kell aláhúzni!

Amennyiben a gyermek eltartásában bármilyen változás következik be, a változást követő 8 napon belül azt

köteles vagyok bejelenteni a családi pótlékot folyósító szervnek.

A jelentés elmulasztása vagy késedelmes teljesítése miatt keletkezett jogalap nélküli kifizetés teljes összegét köteles vagyok megtéríteni.

Kelt: .....

.....
igénylő aláírása

TÁJÉKOZTATÓ

Ezt az igazolást az igénylő köteles 8 napon belül a családi pótlékot folyósító szervnél leadni.

A 16. éven felüli beteg gyermek keresetét (jövedelmét) akkor kell közölni, ha három egymást követő hónapban az öregségi nyugdíj legkisebb összegét meghaladja.